

APSTIPRINĀTS
ar Valsts ieņēmumu dienesta
07.11.2025.
rīkojumu Nr. 8

**Vadlīnijas
par soda naudas piemērošanas principiem
ziņojumu par pārrobežu shēmām iesniegšanas termiņa vai
sagatavošanas prasību pārkāpumos**

Saturs

Ievads.....	3
I. Mērķis un darbības joma.....	8
II. Pārkāpumu klasificēšana	9
10.1. Būtisks pārkāpums.....	9
10.2. Mazāk būtisks pārkāpums.	10
10.3. Maznozīmīgs pārkāpums.....	11
III. Lietderības apsvērumu izvērtēšana	12
IV. Individuāla izvērtēšana	12
V. Soda naudas piemērošana	13

Ievads

Pārņemot Padomes 2018. gada 25. maija Direktīvu (ES) 2018/822, ar ko attiecībā uz obligāto automatisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES¹ (turpmāk – DAC6), likumā “Par nodokļiem un nodevām” iekļautas tiesību normas, kuru mērķis ir noteikt pienākumu noteiktiem nodokļu maksātājiem sniegt Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) informāciju par pārrobežu shēmām, kuras saistītas ar iespējami agresīvu nodokļu plānošanu².

Informācija par ziņojamām pārrobežu shēmām nepieciešama, lai VID varētu veikt likumā “Par nodokļiem un nodevām” noteikto nodokļu, nodevu, kā arī citu valsts noteikto maksājumu aprēķināšanas un maksāšanas pareizības kontroli³, pārbaudot, vai nodokļu maksātājs nav nepamatoti samazinājis ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo bāzi, ar saistītām personām veicot savstarpējos darījumus, kuru cena (vērtība) neatbilst tirgus cenai (vērtībai). Tādējādi DAC6 dokumentācija ir jāsagatavo kvalitatīvi un jāiesniedz laicīgi.

Ministru kabineta 2020. gada 14. aprīļa noteikumi Nr. 210 “Noteikumi par automatisko informācijas apmaiņu par ziņojamām pārrobežu shēmām” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 210), kas stājās spēkā 2020. gada 1. jūlijā⁴ nosaka⁵:

- subjektus, uz kuriem attiecas regulējums par pienākumu iesniegt ziņojumu par pārrobežu shēmām VID;
- nosacījumus, kuriem iestājoties ir sniedzams ziņojums;
- ziņojuma struktūru un saturu, ziņojumā lietoto terminu skaidrojumu;
- ziņojumā sagatavošanas un iesniegšanas kārtību.

MK noteikumi Nr. 210 regulē arī kārtību, kādā veic automatisko informācijas par ziņojamām pārrobežu shēmām apmaiņu starp Latvijas Republikas un citu Eiropas Savienības (turpmāk – ES) dalībvalstu kompetentajām iestādēm vai jebkuru citas valsts vai teritorijas kompetento iestādi, ar kuru Latvijas Republikas kompetentā iestāde, pamatojoties uz Latvijas Republikas noslēgto starptautisko līgumu, noslēgusi attiecīgu kompetento iestāžu līgumu.

MK noteikumu Nr. 210 subjekti.

No 2021. gada 1. janvāra⁶ pienākums sniegt ziņojumus par pārrobežu nodokļu shēmām VID primāri ir noteikts starpniekiem, kas sniedz nodokļu maksātājiem pakalpojumus saistībā ar pārrobežu nodokļu shēmām, vai, ja šādu starpnieku nav – pašiem nodokļu maksātājiem, uz kuriem attiecas attiecīgā pārrobežu shēma⁷, vai klientam, ja starpnieks atsaucas uz pienākumu glabāt profesionālo noslēpumu

¹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/822/oj/?locale=LV>.

² Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 15. panta desmitā daļa.

³ Turpat, 18. panta pirmās daļas 2. punkts.

⁴ <https://likumi.lv/ta/id/314037-noteikumi-par-automatisko-informācijas-apmaiņu-par-zinojamam-parrobezu-shemam>.

⁵ Atbilstoši likuma “Par nodokļiem un nodevām” 15. panta desmitajai daļai.

⁶ MK noteikumu Nr. 210 39. punkts.

⁷ Turpat, 3.5.1.1. un 3.5.1.2. apakšpunkts, 11., 12. un 13. punkts.

saistībā ar ziņojamu pārrobežu shēmu (piemēram, advokāta klienta konfidencialitāti), vai arī klients pats izstrādā vai īsteno pārrobežu shēmu.

Tādējādi **subjekti**, kuriem ir pienākums sniegt ziņojumu par pārrobežu shēmām VID (turpmāk – DAC6 ziņojums), ir:

1. **starpnieks** – ikviena persona, kas atbilst MK noteikumu Nr. 210 3.5. apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem, piemēram, nodokļu konsultants, juridisko pakalpojumu, finanšu un grāmatvedības pakalpojumu sniedzējs, advokāts u. tml., kas sniedz nodokļu maksātājiem pakalpojumus saistībā ar pārrobežu nodokļu shēmām. MK noteikumi Nr. 210 attiecas uz divu veidu starpniekiem⁸ (nodokļu rezidenti Latvijas Republikā vai Latvijas Republikā ir pastāvīga pārstāvniecība, kuru izmantojot tiek sniegti pakalpojumi saistībā ar pārrobežu shēmu, vai ir dibināts Latvijas Republikā vai tā darbību reglamentē Latvijas Republikas normatīvie akti komercietības jomā, vai ir loceklis kādā profesionālā biedrībā, nodibinājumā vai kolēģijā, kura ir saistīta ar juridiskiem, nodokļu vai citiem konsultāciju pakalpojumiem Latvijas Republikā⁹):

1.1. **starpnieki veicinātāji** (jeb galvenie starpnieki) – ikviena persona, kura plāno, tirgo, organizē vai dara pieejamu ziņojamo pārrobežu shēmu īstenošanai vai vada tās īstenošanu¹⁰;

1.2. **starpnieki pakalpojumu sniedzēji** (jeb palīgstarpnieki) – persona, kura, ņemot vērā attiecīgos faktus un apstākļus un pamatojoties uz pieejamo informāciju un attiecīgajām speciālajām zināšanām un izpratni, kas vajadzīga, lai sniegtu šādus pakalpojumus, zina vai var pamatoti uzskatīt, ka zina, ka tā ir tieši vai ar citu personu palīdzību sniegusi palīdzību, atbalstu vai konsultācijas, lai plānotu, tirgotu, organizētu, darītu pieejamu ziņojamu pārrobežu shēmu īstenošanu vai vadītu tās īstenošanu¹¹;

2. **attiecīgais nodokļu maksātājs** – ikviena persona, kurai ziņojama pārrobežu shēma ir darīta pieejama īstenošanas nolūkā vai kura ir gatava īstenot ziņojamu pārrobežu shēmu vai ir īstenojusi šādas shēmas pirmo posmu¹². Attiecīgajam nodokļu maksātājam pienākums iesniegt DAC6 ziņojumu VID iestājas, ja nav starpnieka, kam ir pienākums sniegt DAC6 ziņojumu, vai ja starpnieks ir advokāts un informācijas sniegšana par ziņojamo pārrobežu shēmu pārkāptu profesionālo noslēpumu;

3. **klients** ir starpnieks vai attiecīgais nodokļu maksātājs, kurš saņem pakalpojumus (tostarp palīdzību, padomu, konsultāciju vai norādījumus) no starpnieka, uz kuru attiecas pienākums glabāt profesionālo noslēpumu saistībā ar ziņojamu pārrobežu shēmu¹³.

⁸ MK noteikumu Nr. 210 3.5.1. apakšpunkts.

⁹ Turpat, 3.3.2. apakšpunkts.

¹⁰ Turpat, 3.5.1.1. apakšpunkts.

¹¹ Turpat, 3.5.1.2. apakšpunkts.

¹² Turpat, 3.6. apakšpunkts.

¹³ Turpat, 3.9. punkts (redakcijā, kas stājas spēkā ar 2026. gada 1. janvāri).

Pārrobežu shēmu konstatēšana.

Normatīvajā regulējumā ir noteikti kritēriji, kas raksturo shēmas:

- ar kurām, izmantojot dažādu valstu regulējuma atšķirības, nodokļu maksātājs iegūst nodokļu priekšrocības, kādas parasti tieši nav paredzētas attiecīgo valstu regulējumā, un
- kuru rezultātā attiecīgajam nodokļu maksātājam izdodas izvairīties no automatiskās informācijas apmaiņas par finanšu kontiem, vai
- kuras izmantojot nodokļu maksātājam izdodas izvairīties no patiesā labuma guvēja norādīšanas.

Piemēram, ja shēmas dalībnieks veic mākslīgas darbības, kas ietver zaudējumus nesošas komercsabiedrības iegādi, šādas komercsabiedrības pamatdarbības pārtraukšanu un tās zaudējumu izmantošanu nolūkā samazināt nodokļu saistības, arī pārvedot minētos zaudējumus uz citu valsti vai teritoriju vai paātrinot minēto zaudējumu izmantošanu, un ja galvenais ieguvums vai viens no galvenajiem ieguvumiem šādām darbībām ir nodokļu priekšrocību iegūšana.

Pārrobežu shēma ir shēma, kas attiecas uz vairāk nekā vienu ES dalībvalsti vai arī uz ES dalībvalsti un trešo valsti, ja ir spēkā vismaz viens no MK noteikumu Nr. 210 3.2. apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem. Savukārt **ziņojuma pārrobežu shēma** ir tāda, kurai ir vismaz viena no MK noteikumu Nr. 210 3. nodaļā “Pārrobežu shēmu pazīmes” noteiktajām pazīmēm¹⁴. Tādējādi ziņošanas pienākums var attiekties uz daudziem komercdarījumiem, pat ja tiem nav nodokļu motīva.

Dažas pazīmes (A, B pazīmju kategorija un C pazīmju kategorija, kas saistīta ar pārrobežu darījumiem) ir saistītas ar **galvenā ieguvuma testu**¹⁵ nodokļu vajadzībām, tādēļ tās ir būtiskas tikai tad, ja shēmas galvenais vai viens no galvenajiem ieguvumiem ir nodokļu priekšrocība.

Savukārt pārrobežu shēmām ar D (īpašas pazīmes attiecībā uz automatisku informācijas apmaiņu un patiesajiem labuma guvējiem)¹⁶ un E (īpašas pazīmes attiecībā uz transfertcenu noteikšanu)¹⁷ pazīmju kategoriju nodokļu priekšrocība nav nepieciešama.

Nodokļu priekšrocība nav nepieciešama arī atsevišķām pārrobežu shēmām ar C pazīmju kategoriju¹⁸.

Pārrobežu shēmu konstatēšanā pievērš uzmanību darījumiem starp saistītām personām, pieņemot, ka persona, viņas laulātais un viņas augšupējie vai lejupējie radnieki ir uzskatāmi par vienu personu.

Ziņojuma sagatavošanas un iesniegšanas kārtība un termiņi.

MK noteikumos Nr. 210 ir noteikts informācijas par ziņojamām pārrobežu shēmām apjoms, kurš ir sniedzams VID un ar kuru tas apmainās ar citu valstu kompetentajām iestādēm.¹⁹ Informācijas par ziņojamām pārrobežu shēmām apjoms nav lielāks par tādu, kāds nepieciešams, lai nodokļu administrācijas varētu konstatēt

¹⁴ MK noteikumu Nr. 210 28. punkts.

¹⁵ Turpat, Nr. 210 29. punkts.

¹⁶ Turpat, Nr. 210 33. punkts

¹⁷ Turpat, Nr. 210 34. punkts.

¹⁸ Turpat, 32.1.1. apakšpunkts, 32.2. , 32.3. un 32.4.apakšpunkts.

¹⁹ Turpat, 25.punkts.

riskus agresīvai nodokļu plānošanai, izvairīšanos no automātiskās informācijas apmaiņas un patieso labuma guvēju slēpšanu, kā arī lai atturētu nodokļu maksātāju no šādas darbības. Informācija par ziņojamām pārrobežu shēmām ietver:

- personu identificējošos datus;
- pazīmes, kas attiecīgo pārrobežu shēmu padara par ziņojamu;
- kopsavilkumu par ziņojamās pārrobežu shēmas saturu;
- norādi par shēmas īstenošanas laiku un piemērojamo tiesisko regulējumu;
- ziņojamās pārrobežu shēmas vērtību;
- informāciju par iesaistītajām valstīm un citas ziņas.

DAC6 ziņojumu iesniedz, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS)²⁰. DAC6 ziņojuma sniegšanas termiņš (atkarībā no tā, kurš apstāklis iestājas vispirms) ir 30 dienas no:

- 1) nākamās dienas pēc tam, kad ziņojamā pārrobežu shēma ir darīta pieejama īstenošanai;
- 2) nākamās dienas pēc tam, kad ziņojamā pārrobežu shēma ir gatava īstenošanai;
- 3) brīža, kad ir uzsākts ziņojamās pārrobežu shēmas īstenošanas pirmais posms²¹.

Subjektu atbildība par nodokļu pārkāpumiem.

Atbilstoši likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešajai daļai nodokļu administrācijai ir tiesības piemērot nodokļu maksātājam soda naudu līdz 3200 *euro*, ja nodokļu maksātājs nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav iesniedzis DAC6 ziņojumu vai nav ievērojis nodokļu normatīvajos aktos paredzēto minētā DAC6 ziņojuma sagatavošanas un iesniegšanas kārtību.

Ja konstatēts, ka DAC6 ziņojums nav iesniegts noteiktajā termiņā un/vai iesniegtais ziņojums nesatur MK noteikumos Nr. 210 noteiktās sastāvdaļas, vai tajā nav korekti norādīta nepieciešamā informācija, VID, ievērojot “Konsultē vispirms” principu²², aicina starpnieku vai attiecīgo nodokļu maksātāju, vai klientu gadījumos, kad uz tā pakalpojuma sniedzēju attiecas pienākums glabāt profesionālo noslēpumu saistībā ar ziņojamu pārrobežu shēmu, novērst pārkāpumus. Lai gan “Konsultē vispirms” principa mērķis ir panākt, ka nodokļu maksātājam ir skaidri saprotamas piemērojamās prasības, un tas vērsts uz savstarpējo sadarbību starp valsts pārvaldi un personām, tādējādi samazinot iespēju, ka personas varētu saukt pie atbildības, tomēr tas neizslēdz soda piemērošanu par normatīvo aktu prasību neievērošanu.

Par konstatētajiem pārkāpumiem uzsāk administratīvo lietu, kuras rezultātā var pieņemt lēmumu par soda naudas piemērošanu atbilstoši likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešajai daļai. Piemērojot sodu, ievēro administratīvā procesa principus.

²⁰ MK noteikumu Nr. 210 19. punkts.

²¹ Turpat, 6. punkts.

²² Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta trešā daļa.

Vadlīnijām ir piecas nodaļas. Pirmajā nodaļā norādīts vadlīniju mērķis un darbības joma, otrajā nodaļā – pārkāpumu klasificēšanas principi, trešajā – lietderības apsvērumu izvērtēšana, ceturtajā – individuālā izvērtēšana, piektajā – soda naudas piemērošana.

Vadlīniju sagatavošanā izmantota publiski pieejamā informācija un viedokļi²³.

²³ PricewaterhouseCoopers Latvija (PwC), Deloitte Latvia un AS “BDO Latvia” tīmekļvietnē pieejamā informācija un publikācija žurnāla “Bilance” 2018. gada 1. augusta numurā Nr. 15/16 (435/436).

I. Mērķis un darbības joma

1. Šo vadlīniju mērķis ir veicināt vienveidīgu administratīvo praksi, lai VID ieviestu iestādē vienotu izpratni par likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešajā daļā noteiktās soda naudas apmēra noteikšanas un tās samērīguma noteikšanas kritērijiem, kā arī novērstu gadījumus, kad par vienādas nozīmes pārkāpumiem piemēro dažādu sodu.

2. Vadlīnijas paredzētas VID amatpersonām, kuru kompetencē ir izskatīt likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešajā daļā noteikto nodokļu pārkāpumu lietas un pieņemt lēmumus par soda naudas piemērošanu.

3. Likumā “Par nodokļiem un nodevām” maksimālais soda naudas apmērs par DAC6 ziņojuma nesniegšanu, neiesniegšanu noteiktajā termiņā vai normatīvajos aktos paredzēto DAC6 ziņojumu sagatavošanas un iesniegšanas kārtības neievērošanu noteikts līdz 3200 euro²⁴. Likumdevējs nav noteicis soda naudas minimālo apmēru, tādējādi amatpersonai dota rīcības brīvība katrā konkrētā gadījumā piemērot izdarītajam pārkāpumam atbilstošāko sodu, kur individuālo soda naudas apmēru nosaka, pamatojoties uz lietderības apsvērumiem un ievērojot samērīguma principu.

4. Saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” pārejas noteikumiem²⁵ soda nauda par ziņojumu par pārrobežu shēmām nesniegšanu vai normatīvajos aktos paredzēto minēto ziņojumu sagatavošanas un iesniegšanas kārtības²⁶ neievērošanu piemērojama ar 2020. gada 1. jūliju.

5. Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešajā daļā noteiktās soda naudas mērķis ir motivēt nodokļu maksātāju atturēties no normatīvo aktu pārkāpuma. Sods ir mehānisms normatīvajos aktos noteikto DAC6 ziņojumu iesniegšanas prasību izpildei, kas ir svarīgi, lai VID varētu efektīvi kontrolēt pareizu nodokļu nomaksu, kas savukārt ir visas sabiedrības interesēs.

6. Ja nodokļu administrācija pieņemusi lēmumu par normatīvajos aktos noteikto DAC6 ziņojumu iesniegšanas termiņa, sagatavošanas un iesniegšanas kārtības pārkāpumu, likuma “Par nodokļiem un nodevām” 15. panta desmitajā daļā noteiktais nodokļu maksātāja pienākums iesniegt DAC6 ziņojumu saglabājas, tāpat saglabājas nodokļu risks. Lēmuma pieņemšana neliedz VID tiesības veikt nodokļu kontroli vai nodokļu revīziju (auditu), lai noteiktu papildus maksājamo nodokļu summu, nokavējuma naudu un soda naudu. Valsts iestāžu pieņemto lēmumu pamatojumam ir īpaša nozīme, jo ar šo pienākumu lēmumu adresātiem tiek dotas iespējas vislabākajos apstākļos aizstāvēt savas tiesības un, zinot visus apstākļus,

²⁴ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešā daļa.

²⁵ Turpat, pārejas noteikumu 231. punkts.

²⁶ MK noteikumu Nr. 210 6. , 7. un 25. punkts.

nolemt, vai ir lietderīgi tos pārsūdzēt. Šis pienākums arī ir nepieciešams, lai tiesas varētu veikt minēto lēmumu tiesiskuma pārbaudi²⁷.

II. Pārkāpumu klasificēšana

7. Lai sankcijas būtu efektīvas, samērīgas un atturošas, vērtējot sankciju samērīgumu, jāņem vērā pārkāpuma raksturs un smagums, kā arī sankciju apmēra noteikšanas nosacījumi.

8. Katru likuma “Par nodokļiem un nodevām” 15. panta desmitajā daļā minēto pārkāpumu vērtē individuāli, ņemot vērā, kāds pārkāpums un apstākļi konstatēti. Pārkāpumu klasifikācija ir nepieciešama, lai noteiktu soda naudas apmēru par neziņošanu, novēlotu ziņošanu, nepilnīgu vai neprecīzu ziņošanu, kā arī to prasību neievērošanu, kas noteiktas starpniekiem²⁸ un attiecīgajiem nodokļu maksātājiem²⁹. Nosakot soda naudas apmēru, ņem vērā:

8.1. konkrētos lietas apstākļus, izvērtējot, cik lielā mērā pārkāpums, saņemot novēloti vai nesaņemot DAC6 ziņojumā iekļauto informāciju, kavēja nodokļu administrēšanas pasākumus;

8.2. pārkāpuma raksturu, apmēru, shēmā iesaistīto subjektu skaitu un nodarītā kaitējuma apmēru;

8.3. pārkāpuma ilgumu, kas arī ir vērtējams kā būtisks faktors;

8.4. sadarbību ar VID amatpersonām, lai mazinātu pārkāpuma nelabvēlīgās sekas.

9. DAC6 ziņojums tiek uzskatīts par iesniegtu tikai tad, ja tas tiek validēts³⁰. Validācija ir process, kas nodrošina datu attīrīšanu, lai nodrošinātu datu kvalitāti, – tas nozīmē, ka tie ir gan pareizi, gan noderīgi.

10. DAC6 ziņojumu iesniegšanas termiņa vai sagatavošanas un iesniegšanas prasību pārkāpumi iedalās būtiskos, mazāk būtiskos un maznozīmīgos pārkāpumos:

10.1. Būtisks pārkāpums.

Būtiska pārkāpuma gadījumā nav ievērotas DAC6 ziņojuma iesniegšanas termiņa vai sagatavošanas un iesniegšanas prasības, kad ziņojamā pārrobežu shēma ietver pazīmes, kas saistītas ar galvenā ieguvuma testu:

- **A kategorijas pazīmes** – ietver atsevišķas konfidencialitātes un atlīdzības shēmas ar starpniekiem un standartizētu dokumentāciju un/vai struktūrām³¹;

- **B kategorijas pazīmes** – ietver zaudējumus nesoša uzņēmuma iegādi, ienākumu pārvēršanu kapitālā, kam piemēro zemāku nodokli vai neapliek ar nodokli, aplūveida vai kompensējošus darījumus³²;

²⁷ Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2022. gada 20. aprīļa sprieduma lietā Nr. A420565812, SKA-46/2022 12. punkts (ECLI:LV:AT:2022:0420.A420565812.12.S).

²⁸ MK noteikumu Nr. 210 3.5. apakšpunkts un 11. punkts (spēkā ar 2026. gada 1. janvāri).

²⁹ Turpat, 12. punkts.

³⁰ Turpat, 20. punkts.

³¹ Turpat, 30. punkts.

³² Turpat, 31. punkts.

- **C kategorijas** pazīmes – ietver pārrobežu maksājumus starp diviem vai vairākiem saistītiem uzņēmumiem, ja saņēmējs ir rezidents valstī, kuras uzņēmumu ienākuma nodokļa likme ir nulle vai tuvu nullei, vai maksājumu neapliek ar nodokli vai piemēro nodokļu priekšrocību režīmu³³.

Pārkāpums ir būtisks:

10.1.1. **starpniekam vai klientam**, ja tas nav iesniedzis:

10.1.1.1. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no nākamās dienas pēc tam, kad ziņojamā pārrobežu shēma ir darīta pieejama īstenošanai³⁴ vai ir gatava īstenošanai³⁵;

10.1.1.2. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no brīža, kad ir uzsākts ziņojamās pārrobežu shēmas īstenošanas pirmais posms³⁶;

10.1.1.3. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no nākamās dienas pēc tam, kad tas tieši vai ar citu personu palīdzību ir sniedzis palīdzību, atbalstu vai konsultāciju³⁷;

10.1.1.4. DAC6 ziņojumu pēc VID pieprasījuma;

10.1.2. **attiecīgajam nodokļu maksātājam vai klientam**, ja tas nav iesniedzis:

10.1.2.1. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no nākamās dienas pēc tam, kad ziņojamā pārrobežu shēma ir darīta pieejama īstenošanai attiecīgajam nodokļu maksātājam³⁸ vai ir gatava, lai attiecīgais nodokļu maksātājs to varētu īstenot³⁹;

10.1.2.2. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no brīža, kad ir uzsākts ziņojamās pārrobežu shēmas īstenošanas pirmais posms saistībā ar attiecīgo nodokļu maksātāju⁴⁰;

10.1.2.3. DAC6 ziņojumu pēc VID pieprasījuma.

10.2. Mazāk būtisks pārkāpums.

Mazāk būtiska pārkāpuma gadījumā nav ievērotas DAC6 ziņojuma iesniegšanas termiņa vai sagatavošanas un iesniegšanas prasības, kad ziņojamā pārrobežu shēma ietver pazīmes, kas nav saistītas ar galvenā ieguvuma testu:

- **C kategorijas pazīmes** pārrobežu shēmām, kas rada šādas nodokļu sekas:

1) atskaitāms pārrobežu maksājums starp divām vai vairākām saistītām personām, ja saņēmējs nav rezidents nevienā nodokļu jurisdikcijā vai rezidents valstī vai teritorijā, kas iekļauta ES vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (ESAO)⁴¹;

2) viena un tā paša aktīva nolietojuma (amortizācijas) atskaitījumi veikti vairāk nekā vienā valstī vai teritorijā⁴²;

³³ MK noteikumu Nr. 210 32.1.2. apakšpunkts.

³⁴ Turpat, 6.1. apakšpunkts.

³⁵ Turpat, 6.2. apakšpunkts.

³⁶ Turpat, 6.3. apakšpunkts.

³⁷ Turpat, 7. punkts.

³⁸ Turpat, 13.1. apakšpunkts.

³⁹ Turpat, 13.2. apakšpunkts.

⁴⁰ Turpat, 13.3. apakšpunkts.

⁴¹ Turpat, 32.1.1. apakšpunkts.

⁴² Turpat, 32.2. apakšpunkts.

3) atbrīvojums no nodokļu dubultās uzlikšanas attiecībā uz vienu un to pašu ienākuma vai kapitāla posteni izmantots vairāk nekā vienā valstī vai teritorijā⁴³;

4) veikta aktīvu nodošana ar būtiski atšķirīgu atlīdzības līmeni abās valstīs vai teritorijās⁴⁴.

- **E kategorijas pazīmes** ir īpašas pazīmes pārrobežu shēmām attiecībā uz darījuma tirgus cenas (vērtības) noteikšanu, kas ietver vienpusēju vienkāršotu transference nosacījumu izmantošanu, grūti novērtējamu nemateriālo aktīvu pārvešanu un funkciju/risku/aktīvu pārrobežu pārvešanu, kuras dēļ pārdevēja paredzētā ikgadējā peļņa pirms procentu maksājumiem un nodokļiem (EBIT) ir mazāka nekā no paredzētās ikgadējās EBIT, ja pārvešana netiktu veikta⁴⁵.

Pārkāpums ir mazāk būtisks:

10.2.1. starpniekam vai klientam, ja tas nav iesniedzis:

10.2.1.1. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no nākamās dienas pēc tam, kad ziņojamā pārrobežu shēma ir darīta pieejama īstenošanai⁴⁶ vai ir gatava īstenošanai⁴⁷;

10.2.1.2. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no brīža, kad ir uzsākts ziņojamās pārrobežu shēmas īstenošanas pirmais posms⁴⁸;

10.2.1.3. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no nākamās dienas pēc tam, kad tas tieši vai ar citu personu palīdzību ir sniedzis palīdzību, atbalstu vai konsultāciju⁴⁹;

10.2.1.4. DAC6 ziņojumu pēc VID pieprasījuma;

10.2.2. attiecīgajam nodokļu maksātājam vai klientam, ja tas nav iesniedzis:

10.2.2.1. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no nākamās dienas pēc tam, kad ziņojamā pārrobežu shēma ir darīta pieejama īstenošanai attiecīgajam nodokļu maksātājam⁵⁰ vai ir gatava, lai attiecīgais nodokļu maksātājs to varētu īstenot⁵¹;

10.2.2.2. DAC6 ziņojumu noteiktajā termiņā – 30 dienu laikā no brīža, kad ir uzsākts ziņojamās pārrobežu shēmas īstenošanas pirmais posms saistībā ar attiecīgo nodokļu maksātāju⁵²;

10.2.2.3. DAC6 ziņojumu pēc VID pieprasījuma;

10.3. Maznozīmīgs pārkāpums.

Maznozīmīga pārkāpuma gadījumā nav ievērotas DAC6 ziņojuma sagatavošanas un validācijas prasības.

Pārkāpums ir maznozīmīgs, ja visas DAC6 ziņojumā **ietveramās** Ministru kabineta noteikumu Nr. 210 **25. punktā noteiktās sastāvdaļas**, kas satur visus

⁴³ MK noteikumu Nr. 210 32.3. apakšpunkts.

⁴⁴ Turpat, 32.4. apakšpunkts.

⁴⁵ Turpat, 34. punkts.

⁴⁶ Turpat, 6.1. apakšpunkts.

⁴⁷ Turpat, 6.2. apakšpunkts.

⁴⁸ Turpat, 6.3. apakšpunkts.

⁴⁹ Turpat, 7. punkts.

⁵⁰ Turpat, 13.1. apakšpunkts.

⁵¹ Turpat, 13.2. apakšpunkts.

⁵² Turpat, 13.3. apakšpunkts.

nepieciešamos datus par konkrēto ziņojamo pārrobežu shēmu, ir maznozīmīgas saistībā ar šo konkrēto ziņojamo pārrobežu shēmu.

III. Lietderības apsvērumu izvērtēšana

11. Iestādes rīcības brīvība ir normatīvajā aktā iestrādāts mehānisms, kura mērķis ir panākt, ka konkrētā gadījumā iestāde pati var izvēlēties tam piemērojamās sekas. Tātad tas ir noteikts mehānisms, kas pilnvaro iestādi likuma⁵³ noteiktajos ietvaros pašai izvēlēties atbilstošākās tiesiskās sekas.

12. Attiecībā uz likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešajā daļā noteikto sodu likumdevējs ir atstājis VID ziņā noteikt, vai ir izdodams administratīvais akts un ir piemērojams sods, tādējādi VID rīkojas saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66. panta pirmo daļu un izvērtē lietderības apsvērumus.

13. Lietderības apsvērumu mērķis ir panākt, lai iestāde, izmantojot savu rīcības brīvību, no vairākām iespējamām tiesiskajām sekām izvēlētos piemērotākās sekas, individuāli izvērtējot konkrēto gadījumu.

IV. Individuāla izvērtēšana

14. Soda naudas apmēru nosaka atbilstoši pārkāpuma būtiskumam, individuāli izvērtējot nodokļu maksātāja izdarītā pārkāpuma apstākļus un nodokļu maksātāja rīcību, par kuru samazina vai palielina nosakāmo soda naudas apmēru. Individuālo vērtējumu veic, pamatojoties uz informāciju, kas ir pieejama nākamajā darb dienā, līdz kurai nodokļu maksātājam bija uzdots novērst būtisku vai mazāk būtisku pārkāpumu.

15. Vērtējot katru gadījumu individuāli, ņem vērā pārkāpuma raksturu, ar likumu aizsargātām interesēm radītā kaitējuma pakāpi, pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, pārkāpēja personību. Ja pārkāpums ir radījis vai var radīt sekas, kuru rezultātā nav nomaksāti nodokļi, sods piemērojams atkarībā no šo seku apmēra.

16. Maznozīmīga pārkāpuma, mazāk būtiska pārkāpuma un būtiska pārkāpuma gadījumā veic individuālo vērtējumu, ņemot vērā pārkāpuma ietekmi uz konkrētā kontrolētā darījuma pamatošanu un šo vadlīniju 19. punkta tabulā minētos kritērijus un to kopsummu.

⁵³ Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešā daļa.

V. Soda naudas piemērošana

17. Soda nauda ir ietekmēšanas līdzeklis, un ir jābūt attiecīgai rīcības brīvībai, nosakot tās summu atbilstoši likuma “Par nodokļiem un nodevām” 32.⁵ panta trešajā daļā noteiktajam, lai mudinātu nodokļu maksātāju rīkoties un ievērot likuma “Par nodokļiem un nodevām” tiesību normas.

18. Soda naudas apmēru nosaka un piemēro atbilstoši pārkāpumam un nodokļu maksātāja individuālajam vērtējumam:

18.1. **par maznozīmīgu pārkāpumu** piemēro soda naudu līdz 1000 *euro*;

18.2. **par mazāk būtisku pārkāpumu** piemēro soda naudu līdz 2000 *euro*;

18.3. **par būtisku pārkāpumu** piemēro soda naudu līdz 3200 *euro*.

19. Soda naudas apmēru par maznozīmīgu, mazāk būtisku un būtisku pārkāpumu iespējams samazināt atbilstoši individuālajam vērtējumam no šo vadlīniju 18. punktā minētā maksimālā soda (sk. tabulu “Soda naudas apmēra samazināšana atbilstoši individuālajam vērtējumam”).

Soda naudas apmēra samazināšana atbilstoši individuālajam vērtējumam

Individuālie vērtēšanas kritēriji	Soda naudu samazinošā vērtība procentos no šo vadlīniju 18. punktā noteiktā maksimālā soda
Kopējais nodokļu norēķinu stāvoklis	
Nav nokavētie nodokļu maksājumi, izņemot nodokļu maksājumus, kuriem ir piešķirts samaksas termiņa pagarinājums, noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās līgums	3 %
VID iepriekš veiktās darbības	
Nav sodīts par DAC6 ziņojumu nesniegšanu iepriekšējā periodā	2 %
VID sniedzis konsultācijas par DAC6 ziņojuma iesniegšanu (piemērots “Konsultē vispirms” princips)	3 %
Uzvedība	
Citas nodokļu deklarācijas un informatīvās deklarācijas iesniegtas normatīvajos aktos noteiktajos termiņos	2 %
Administratīvajā procesā sadarbojas ar VID	10 %
Līdz administratīvā procesa uzsākšanai novērš pārkāpumu	10 %
Persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir atzinusi savu pārkāpumu un piekrīt lēmumam par soda naudas uzlikšanu	5 %
Persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ieradies un aktīvi piedalās administratīvās lietas izskatīšanā	5 %

Piemēram, nodokļu maksātāja pieļauto pārkāpumu klasificē kā mazāk būtisku, ja tam nodokļu saistības segtas pilnā apmērā, iepriekš nav sodīts par DAC6 ziņojumu neiesniegšanu, administratīvajā procesā sadarbojas ar VID, persona ir atzinusi savu pārkāpumu un piekrīt lēmumam par soda naudas uzlikšanu. Tātad nodokļu maksātājam maksimālais sods 2000 *euro* par mazāk būtisku pārkāpumu samazināts par 20 % (3 % + 2 % + 10 % + 5 %) jeb 400 *euro* un ir 1600 *euro*.